

Folkdansaren

N:o 1

ORGAN FÖR FINLANDS SVENSKA
FOLKDANSRING

Febr. 1968

ÅRGÅNG XVI

Vackra svägerskan

Kahn-Tineta Horn — Det Böljande Gräset i Finland

Är man nu så där på riktigt biten av rödskinnen så klipper man ju ur tidningar och tidskrifter allt vad där står om Indianerna. Det händer då att man kan få mången värdefull liten notis.

Det var så jag fick vetskap om Miss Kahn-Tineta Horn — stilig Mohawk-Irokes-tös från Caughnawaga i Canada — en riktigt liten stridens gudinna. Jag hade inte hennes adress men skrev i alla fall ett brev till henne och sade att jag beundrar det arbete hon hade utfört bland Indianerna för att väcka dem ur deras passivitet, att äntligen stå på sig och kräva att de vita uppfyller de förpliktelser de genom ömsesidiga och senare i lag stadflästa överenskommelser åtagit sig gentemot Indianerna. Jag sände brevet till mina vänner vid Indianbyrån i Washington DC med hövlig begäran om att de skulle leta rätt på hennes adress och vidarebefordra brevet.

Ett år gick. Kanske man i Indianbyrån inte brydde sig om mitt brev. Det var väl för mycket begärt, att ett helt litet ministerium skulle befatta sig med min lilla sak. Men nix. Hösten 1965 fick jag en tidning, Longhouse News, som utges av Mohawk-Irokeserna i Canada. Den hade Miss Horn skickat mig. Så öppnades vår brevväxling. I Longhouse News fick jag läsa många roande men också bedrövliga skildringar om huru de vita ännu i denna dag far fram med Indianerna. Jag hade trott bättre om Canada. Slutligen föreslog jag, att hon skulle skriva till drottning Elisabeth II, när Canada ju är en delstat i det Brittiska Samväldet och påtala orättvisorna. Eller ännu bättre, att hon skulle personligen framföra sitt budskap. Kahn-Tineta tyckte att förslaget var bra, men hon hade inga pengar till en sådan resa.

Då jag själv helt nyligen gynnats av ödet i form av en gratis drömsresa till USA, tyckte jag att jag gärna ville dela den glädjen med någon. Så mycket mera om detta på något sätt kunde bidra till att förskaffa Indianerna en bättre ställning och bättre levnadsvillkor. Så jag erbjöd Kahn-Tineta att betala resan utan några som helst förpliktelser från hennes sida.

Lördagen den 25 november anlände hon så till Sjöskog. En av Indianförbundets medlemmar hade ställt både sin bil och sitt vackra hem på Brändö till förfogande, så vi kunde hålla en presskonferens där redan samma eftermiddag. Ett tjugotal journalister intervjuade, kamerorna blixtrade ur alla vinklar, TV och radion var på platsen.

Och sen började en hektisk månad. Jag hade utverkat en lönlös ledig månad från tjänsten för att kunna ordna med föredragen, resorna, intervjuerna och tjänstgöra som tolk. Lions Runda Bord i Fredrikshamn var först på listan. Följande plats var Lovisa, där Svensk Ungdom hade inbjudit oss. Det var ingen ände på jublet och applåderna. Sen var det föredrag för Silverlinjen i Tolkis arbetarinstitut, därpå för Vasa Nation på Ostrobotnia i Helsingfors, Munksnäs svenska samskola i Helsingfors, varefter det bar på långfärd upp till Jakobstad också där som Svensk Ungdoms gäster. Fröken Horn talade vid samma tillfälle där rikets president talade. Ett utomordentligt gästfritt mottagande bereddes oss därefter av Kymmenen Bruk i Kuusankoski, där disponent Magnus Wangel var en utsökt och högst charmfull värd. Föredraget på den mycket stiliga tjänstemannaklubben väckte livlig uppmärksamhet. Så var det dags för Finska Medborgarinstitutet i Borgå. Sen hann vi få en titt på Lucia i Storkyrkan i Helsingfors innan föredraget för Helsingfors svenska medborgarinstitut tog vid. Så följde en synnerligen uppskattad resa till Kotka där professor Fransas var en förtjusande värd. Föredraget hölls för Kotka svenska samskola. Så hade vi inbjudan till ett bröllop i Urjala och avverkade även där ett föredrag för den finska samskolan. Det sista föredraget hölls i

Böljande Gräset i nordisk snårskog

Helsingfors för Internationella Studentklubben i Åbo Nations regi.

Däremellan var det hembesök av reportrar från tidningar och tidskrifter, radiobandningar och TV-upptagningar både hemma, i Borgå och Helsingfors. Borgå landskommun med agrolag A-G. Backman som artig värd bjöd in oss tillsammans med kommunfolket till storlagen julmiddag på Crystal i Borgå.

Man begärde i regel en halvtimmes föredrag, men därefter haglade frågorna i väl två runda timmar till, varför vi oftast kom ganska sent hem. Bastun blev Kahn-Tineta så förtjust i att vi fick ha den uppvärmd för jämnan. Förmiddagarna fick jag stå i telefon och ta emot beställningar, svara på frågor och ordna med det ena och det andra, så faktiskt fick jag inte själv tillfälle att tala med henne ens i 15 minuter.

Vad som slog fröken Horn mycket, var all den konstnärlighet och design hon såg överallt. »Huru kan ett så litet land som Finland ha en sådan massa med konstnärer på alla områden, arkitektur, skulptur, målning, tonkonst? Och en sådan ådra i färg och formgivning av glas, textilier och andra bruksartiklar? Ofattbart. Hemma i Canada väntar man i tre år för att se vad New York gör innan man vågar sig på något. Och ändå går resultatet inte alls upp mot vad jag ser här», sade hon.

Kahn-Tineta uppskattade mycket vår vilja att lyssna till hennes budskap. Det gör man inte i Amerika, för man har sjukt samvete. Det är alltför illa, att vi här i Europa inte skall veta ett dyft om Indianerna av i dag, detta stolta folk som ändå en gång var på allas läppar, som vi alla beundrade och uppskattade. Vi har den föreställningen att Indianen tog slut efter de sista vilda striderna i slutet av 1800-talet och de ömkliga resterna spärrades in i reservaten. Punkt och slut för den tappra röde mannen.

Så är det nu inte alls. Det fick vi nogsamnt veta som hade förmånen att få lyssna till denna goda ambassadör för den Indianska rasen. Och vår tanke, Det Böljande Gräsets och min är, att om folken här i Europa vaksamt och intresserat följer med vad som sker med Indianerna, måste, hoppas vi, regeringarna både i USA och Canada börja moderera sin Indianpolitik.

Örnöga

Ny röksignal

Hövdingarna i Canada hann tyvärr inte göra i ordning de papper som skulle överbringas till drottning Elisabeth II i tid så audiensen fick bli för denna gång.